

L V T E T I A P A R I S I O R V M.

LUTETIA Parisiorum fertilissimi regni Francici caput atque Metropolis, magnitudine incredibili, nobilium, mercatorum, ciuium, & studiosorum frequentia, ædificiorum & publicorum & priuatorum splendore, non modò vniuersæ Gallia, sed maximis totius Europæ ciuitatibus præfertur. Hæc à Paride, qui à Iaphet, filio Noe, successiuè descendit, & 18. Celticæ Gallia Rex historiarum monumentis declaratur, primùm fundata, à quo & nomen sortita fuit. Posteaquam verò plateæ lapidum pauimento strata non essent, has autem ingens hominum multitudo contereret, ob magnitudinem luti, Lutetia denominata dicitur. Alij tamen ab albedine murorum, quam λευκοτητα Græci, Lutetiam vocari existimant. Eam Iulius Cæsar vsq; adeò ædificijs adauxit, tamq; fortiter mœnibus cinxit, vt Iulij ciuitas à Boëtio libr. de disciplina scho. vocetur. Celeberrimam hanc ciuitatem, Sequana, duplici amne diuidens, tripartitam constituit, quarum prior Vniuersitas, altera ciuitas, tertia vrbs nominatur. Illam Carolus Magnus Alcuini Præceptoris sui instinctu, Anno à Christo nato 796. ex Romana fundauit, & permultis prærogatiuis, priuilegijs, & immunitatibus splendidiſſimè exornauit. Quæ Musarum, disciplinarumq; liberalium, & humanitatis, quasi domicilium, fons, & origo omnium scientiarum, mater ac seminarium doctissimorum virorum semper fuit. Quatuor verò firmissimis columnis innititur: Theologiæ, Medicinæ, Iuris, & Artium facultatibus, quarum priores Decanum, & Pedellos binos, siue ostiarios habent. Postrema autem Magnificum Dominum Rectorem tertio quoque mense eligit, cui facultates omnes reliquæ, tanquam supremo capiti, parent. In hac Vniuersitate quatuor hominum nationibus singulares designantur Patroni, Francia, Picardia, Normandiæ atque Germaniæ, cui natio Anglicana iungitur. Vniuersitas rei sacræ dicatas ædes magnificè cultas continet 17. Monasteria 14. Xenodochia 4. Sacella 3. Collegia publica 20. Priuata (quæ amplissimorum hominum foundationibus, certis quibusdam musarum cultoribus victus & studiorum necessaria elargiuntur) 30.

Ciuitas inter Vniuersitatem & urbem media, huic quidem tribus, illi verò duobus coniungitur pontibus, qui vtrinque ædium constructione, non Pontium, sed platearum formam referunt. In hac, Parisiorum parte, Palatium Regium à Philippo Pulchro ædificatum, & in eo Sacellum sanctum stupendo artificio constructum, Magnificumque B. Virginis Fanum, continetur, quod quidem ob elegantiam formæ, magnitudinem, & artificiosissimorum signorum præstantiam, totius Gallia miraculum habetur. Crocodilus viuus in Palatij fundamento inuentus fuit, cuius exuium hodierno etiam die in magna Palatij aula exhibetur. Reliqua ciuitatis templa numerantur 20. Xenodochium I. Sacella V.

Tertia, quæ & maxima Parisiorum pars, vrbs nomen obtrinet, habitatoribus & pulcherrimis ædificijs adeò frequens, vt ea sola maximis totius Gallia ciuitatibus annumerari queat. Templa habet 31. Monasteria 10. Xenodochia 4. Sacella 6. Quamplurima autem tam ciuitatis, quàm Vniuersitatis, & vrbs sana, Regum ac Ducum ornatissimis sepulturis & epitaphijs præstantissimisque sanctorum reliquijs nitent. Quæ tam accuratè Aegidius Corrozet in suo de hac ciuitate libro annotauit, nihil vt studiosus lector amplius desiderare queat. Lutetia Parisiorum portas habet 14. Pontes 5. Fontes 16. Suburbia 10. Vndiq; in hanc ciuitatem tanta annonæ defertur copia, nihil vt hic infinitæ hominum multitudini ad vitæ necessaria defuit. Mirati sunt frequenter Germani, qui studiorum causa huc veniunt, omnium rerum, quæ hominum necessitati deseruiunt, ingentem abundantiam. Maxima & lata Luteria habet suburbia, vt pleraq; cum magnis Francia ciuitatibus certent. S. Dionysius D. Pauli discipulus primus Parisiensis Christiana doctrina imbuit, quam non modò sermone, sed & sanguinis effusione fortissimè confirmauit. Irrigata innocentissimi viri sanguine ciuitas, iucundissimos fidei fructus cœpit proferre. Pharamundus Gallia Rex, Christianam fidem professus, inclutis & Augustissimis fanis, ingenti sumptu constructis, Parisiensem ciuitatem illustrauit. Anno Salutis 1572. Augusti 24. Maxima Vgonotarum strages hac in vrbe est edita, quantam ab hominum memoria, post Hierosolymitanum excidium, nulla historiarum monumenta prodiderunt. In qua complures etiam viri docti sunt cæsi. De hac autem cede, variorum nunc Commentarij extant.

Eustathius à Knobeldorf Prutenus, Parisiorum magnificentiam carmine conscripsit. Idem singulari libello Aegidius Corrozet. Pyrrhus verò & Iacobus Capellus, oratione soluta præstiterunt. Franciscus verò Bellefortius, vti postremo, ita omnium accuratissimè Luterianam hanc urbem descripsit.